

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Tilsynet i henhold til Grundlovens §71

Dato: 11. december 2014
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: SUMBGB
Sags nr.: 1406280
Dok nr.: 1596811

Tilsynet i henhold til Grundlovens § 71 har den 23. oktober 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 2 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 2:

” Med henvisning til ministerens svar på spørgsmål 20 (§ 71 alm del) bedes ministeren supplerende oplyse:

- Hvor mange af de 54 bæltefikseringer udført over for patienter med en psykisk tilstand affødt af en fysisk lidelse er udløst på baggrund af en 1. gangs psykiatrisk diagnose?
- Har alle patienterne i alle 54 tilfælde modtaget klagevejledning og fået beskikket en patientrådgiver?
- Hvor mange klagesager har tvangsbehandlingerne udløst?
- Opgørelsen af antal bæltefikseringer udført over for patienter med en psykisk tilstand affødt af en fysisk lidelse stammer fra en undersøgelse fra Psykiatriske Center Hvidovre. Hvordan forholder det sig samlet set i alle 5 regioner, dvs. i mange tilfælde foretages der tvangsansvendelse overfor patienter indlagt med en fysisk lidelse efter vurdering af en psykiater”

Svar:

Jeg har anmodet henholdsvis Region Hovedstaden, Statens Serum Institut og Statsforvaltningen om bidrag til besvarelse af spørgsmål 2.

Region Hovedstaden har ad nr. 1-4 i det stillede spørgsmål oplyst følgende:

”Der gøres indledningsvis opmærksom på, at der har været faktuelle fejl i medieomtalen af analysens resultater. Følgende skal derfor understreges:

Undersøgelsen omfatter alle journaler for patienter på Psykiatrisk Center Hvidovre, der har været frihedsberøvet i 2012. Det drejer sig om i alt 157 patienter.

Ud af de 157 frihedsberøvede patienter var de 54 såkaldt dobbeltindlagte, dvs. udstationeret til undersøgelse og behandling på Hvidovre Hospital.

3 af de 54 var frihedsberøvet mhp. at blive behandlet for en legemlig lidelse i forbindelse med en kronisk psykose. Hovedparten – i alt 38 ud af 54 – blev underlagt psykiatrisk tvang pga. delir.

20 ud af de 54 patienter blev tvangsfikseret under deres ophold på Hvidovre hospital.

Ad 1)

Som beskrevet ovenfor er der tale om 20 patienter, der blev tvangsfikseret. Det indgik ikke i undersøgelsen, om der var tale om 1. gangs psykiatrisk indlæggelse. Som nævnt ovenfor

blev 38 af de i alt 54 dobbeltindlagte/udstationerede patienter behandlet for delir under tvang.

Ad 2)

I alle 54 tilfælde er lovens bestemmelser blevet overholdt, og patienten har modtaget klagevejledning og fået en patientrådgiver.

Ad 3)

Der henvises til Statsforvaltningen vedr. evt. klagesager om anvendelse af tvang.

Ad 4)

Opgørelsen fra Psykiatrisk Center Hvidovre er udarbejdet på grundlag af en manuel gennemgang, og der er ikke udarbejdet tilsvarende analyser på de øvrige centre i Region Hovedstadens Psykiatri. Det er derfor ikke muligt at vurdere det samlede antal tvangsansøgelser i Region Hovedstaden vedr. patienter indlagt med en fysisk lidelse.”

Statens Serum Institut har oplyst følgende vedr. nr. 4:

”Der er som bidrag foretaget en opgørelse over antal personer berørt af og antal påbegyndte tvangsbehandlinger ”Af legemlig lidelse”. Opgørelsen er foretaget for perioden 2011-2013 på baggrund af Register over tvang i psykiatrien (TIP), jf. tabel 1.

Tabel 1) Antal personer berørt af og antal påbegyndte tvangsbehandlinger ”Af legemlig lidelse”

	Berørt			Påbegyndt		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Region Hovedstaden	82	124	159	96	145	176
Region Midtjylland	95	67	100	130	87	127
Region Nordjylland	19	20	20	22	23	22
Region Sjælland	31	32	37	36	38	42
Region Syddanmark	54	60	62	77	67	68
Hele landet	280	302	377	361	360	435

Kilde: Register over tvang i psykiatrien, Statens Serum Institut.

Anm.: Udøves der tvang for at behandle en somatisk sygdom, skal dette indberettes som tvangsbehandling ”Af legemlig lidelse”.

Metode

Udøves der tvang for at behandle en somatisk sygdom skal dette indberettes til TIP som tvangsbehandling ”Af legemlig lidelse” og den tilladte magtanvendelse (f.eks. fastholden eller fiksering) kan beskrives i et fritekstfelt. Det er ikke muligt at lave beskrivende statistik ud fra fritekstfeltet.

Der skelnes i opgørelserne mellem to opgørelsesmetoder: Påbegyndte tvangsforanstaltninger i perioden, og patienter berørt af tvangsforanstaltninger inden for perioden.

”Påbegyndt” betyder, at tvangsforanstaltningen er påbegyndt i den givne periode, dvs. baseret på episoder, hvor startdatoen falder inden for periodens start og afslutning. ”Berørt” betyder, at patienten er berørt af tvangsforanstaltningen i perioden. Dvs. patienter med tvang påbegyndt i halvåret, og patienter med tvang påbegyndt inden halvårets start, men med ophør i halvåret, og endelig patienter med tvang påbegyndt inden halvårets start og med ophør efter halvårets afslutning, tælles med som patienter berørt af tvang.

Nærværende er en opgørelse over alle registreringer i register over tvang i psykiatrien, og det er med forbehold for eventuelle manglende registreringer eller fejlregistreringer.

Tvangsfikseringer og fastholdelse, som led i tvangsbehandlingen "Af legemlig lidelse", kan i stedet være fejlindberettet som fiksering eller fysisk magtanvendelse."

Endelig har Statsforvaltningen bidraget med følgende for så vidt angår nr. 2 og 4:

"Besvarelsen af spørgsmålene kan ikke ske på grundlag af det statistiske materiale, der udarbejdes i Patientklagenævnets regi i forbindelse med Nævnets årsberetninger. Det statistiske materiale som Nævnetssekretariatet udarbejder i forbindelse med tvangsforanstaltninger, herunder tvangsfikseringer, omfatter antal afgørelser og godkendelser samt antal til-sidesættelser i forbindelse med de klagesager, som Nævnet har behandlet. Patientklagenævnet tager stilling til, om betingelserne i psykiatrilovens § 14 for tvangsfiksering er opfyldt, såfremt der er fremsat en konkret klage. Hvis en patient opholder sig på en somatisk afdeling vil Nævnet påse, at tvangen er sket efter den psykiatriske overlæges og overlægen på den somatiske afdelings bestemmelse.

Patientklagenævnet har ikke en samlet registrering af alle de tvangsfikseringer, der foretages på de psykiatriske afdelinger, men som nævnt alene en registrering af de påklagede tvangsfikseringer.

Dette betyder, at Patientklagenævnets registrering af tvangsfikseringer ikke indeholder en opgørelse over om tvangsfikseringerne er sket på en somatisk eller psykiatrisk afdeling, herunder om hvor mange tvangsfikseringer, der er besluttet over for patienter med en psykisk tilstand affødt af en fysisk lidelse.

Det kan oplyses, at Det Psykiatriske Patientklagenævn i 2013 traf 19 afgørelser vedrørende tvangsfikseringer på Psykiatrisk Center Hvidovre, og at Det Psykiatriske Patientklagenævn i hele landet i 2013 traf 317 afgørelser vedrørende tvangsfiksering.

En systematisk gennemgang af de journaler, der har foreligget i forbindelse med Patientklagenævnets afgørelser om tvangsfiksering kan derfor ikke give en valid besvarelse af spørgsmålene, der kun kan besvares ved en gennemgang af de 54 sager på Psykiatrisk Center Hvidovre, og ved at alle Psykiatriske Centre/Psykiatriske Hospitaler i de fem regioner laver en undersøgelse, der svarer til den undersøgelse, der er foregået på Psykiatrisk Center Hvidovre og på denne baggrund fremfinder, hvor mange tvangsfikseringer, der er besluttet over for en patient indlagt med en psykisk lidelse affødt af en fysisk lidelse, og som er påklaget til Det Psykiatriske Patientklagenævn inden for en given tidsperiode, som ikke er oplyst i det stillede spørgsmål."

Jeg kan henholde mig til Region Hovedstadens, Statens Serum Instituts og Statsforvaltningens bidrag.

Med venlig hilsen

